

PATVIRTINTA
Zarasų rajono savivaldybės
tarybos 2026 m. kovo d.
sprendimu Nr.

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. BENDROJI DALIS

1.1. Zarasų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras) – Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. lapkričio 26 d. sprendimu Nr. T-197 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro steigimo“ įsteigta biudžetinė įstaiga. Juridinių asmenų registre įregistruotas 2022 m. sausio 3 d. Įstaigos kodas 305968242, adresas Savanorių g. 2, LT - 32109 Zarasai, kontaktinis telefonas +370 673 73009, el. p.: zarasubiuras@zarasai.lt, internetinis puslapis www.zarasuvsb.lt.

1.2. Pagrindinės biuro veiklos sritys: visuomenės sveikatos priežiūra Zarasų rajono savivaldybės esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose, kuriose ugdomi mokiniai pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėseną.

1.3. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 32 punkte įtvirtinta, kad visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybės teritorijoje yra valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos.

1.4. Lėšos visuomenės sveikatos stiprinimui ir visuomenės sveikatos stebėsenai bei mokinių sveikatos priežiūrai yra apskaičiuojamos ir paskirstomos pagal Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti reikalingų lėšų apskaičiavimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. V-932 „Dėl Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti reikalingų lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (2023 m. balandžio 21 d. įsakymo Nr. V-481 redakcija).

1.5. Biuras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, Zarasų rajono savivaldybės tarybos sprendimais, mero potvarkiais, administracijos direktoriaus įsakymais bei Biuro nuostatais.

II. PERSONALO VALDYMAS

2.1. Biuro veiklos organizavimas apima dvi kryptis: pirmoji – visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimui skirtų priemonių organizavimas, planavimas, vykdymas, ataskaitų rengimas, antroji – dokumentų, kurie nėra tiesiogiai su veiklomis susiję, tačiau būtini pagal kitų teisės aktų reikalavimus, rengimas ir įgyvendinimas (viešieji pirkimai, duomenų apsauga, vidaus kontrolė, korupcijos prevencija, bei panašūs dokumentai). Visuomenės sveikatos priežiūros veiklų vykdymo administracinės apimtys ir toliau auga: renginių dalyviai privalo būti registruojami, programų įgyvendinimo metu dalyviai pildo anketas, vėliau šie duomenys analizuojami, susistemunami ir pateikiami atsakingoms institucijoms, atsižvelgiant į veiklos stebėsenos duomenis vykdomas tolimesnių veiklų planavimas.

Biuro pareigybių ir etatų skaičius 2025 m. gruodžio 31 d. pateikiamas 1 lentelėje:

1 lentelė. Biuro pareigybės ir etatai 2025 m. gruodžio 31 d. duomenimis.

Pareigybės pavadinimas	Pareigybių skaičius	Patvirtintas etatų skaičius	Užimtas etatų skaičius
Direktorius	1	0,5	0,5
Savižudybių prevencijos koordinatorius	1	0,5	0,5
Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos stebėseną	1	1	0,5
Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos stiprinimą	1	1	1
Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas sveikatos priežiūrą mokykloje	4	3,5	3
Specialistė projekte „Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija, ankstyvoji intervencija, pagalba ir žalos mažinimas“	1	0,5	0,5
Iš viso:	9	7	6

2.2. Biuro administracijoje dirbo 2 specialistai, įgiję aukštąjį išsilavinimą (1 bakalauro, 1 magistro laipsnį). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintais kvalifikaciniais reikalavimus, nuo 2016 m. sausio 1 dienos mokyklose visuomenės sveikatos priežiūros specialistais gali dirbti tik asmenys, įgiję visuomenės sveikatos bakalauro ar

magistro išsilavinimą arba slaugytojai, felčeriai, akušeriai, turintys atitinkamos kvalifikacijos diplomą ir papildomai baigę ne trumpesnius kaip 160 valandų trukmės visuomenės sveikatos priežiūros tobulinimosi kursus, kurių programos yra suderintos su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija ir pateikę tai įrodančius dokumentus. Mokyklose sveikatos priežiūrą vykdė 4 specialistai, įgiję aukštąjį išsilavinimą (1 bakalauro) ir 3 specialistai, įgiję aukštesnįjį išsilavinimą (pastarieji galės dirbti tik iki 2027 m. liepos 1 d.).

2.3. Specialistai nuolat gilino savo žinias bei įgūdžius įvairiuose kvalifikacijos kėlimo mokymuose, seminaruose, kursuose, konferencijose.

2.4. Biuro vadovas arba deleguoti specialistai atstovauja įstaigą kituose juridiniuose vienetuose, komisijose, darbo grupėse:

- Zarasų rajono savivaldybės šeimos komisija.
- Zarasų rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisija.
- Zarasų rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos taryba.
- Bendro darbo su šeimomis organizavimo ir koordinavimo Zarasų rajono savivaldybėje darbo grupė.
- Ugdymo įstaigose esančiose komisijose ir darbo grupėse.
- Užimtumo didinimo programos, skirtos užimtumo skatinimo ir motyvavimo paslaugų nedarbingiems ir socialinę paramą gaunantiems asmenims modelio įgyvendinimo atvejo vadybos komanda.

III. DOKUMENTŲ VALDYMAS

3.1. Biure už personalo valdymą, dokumentų rengimą ir tvarkymą yra atsakingi biuro direktorius ir elektroninės dokumentų valdymo sistemos @vilys administratorius.

3.2. 2025 m. Biure užregistruoti 40 gautieji raštai ir parengti 66 siunčiamieji dokumentai. Taip pat parengti ir patvirtinti 31 įsakymas veiklos klausimais, 34 įsakymai personalo klausimais.

3.3. Vadovaujantis teisės aktais, parengtas 2025 m. Biuro dokumentacijos planas, kuris sudarytas iš 5 skyrių (pagal atitinkamas veiklos sritis ir funkcijas). Šiuose skyriuose iš viso įrašytos 47 bylų antraštės (įskaitant registrus ir elektronines bylas).

IV. BIURO FINANSAVIMAS

4.1. Biuras 2025 finansiniais metais gavo finansavimą iš valstybės biudžeto, savivaldybės biudžeto, ES lėšų. Iš viso **258173,00** Eur. (2 lentelė).

2 lentelė. Finansavimo šaltiniai ir lėšų paskirtis panaudojimui pagal veiklą.

Eil. Nr.	Finansavimo šaltiniai	Lėšų paskirtis ir panaudojimas	2025 m. (Eurais)	
			Planas	Įvykdymas
1.	Valstybės biudžetas (deleguotos)	Plėtoti sveiką gyvenseną bei stiprinti sveikos gyvensenos įgūdžius ugdymo įstaigose ir bendruomenėse, vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną	116380,00	116380,00
2.	Valstybės biudžetas (deleguotos)	Plėtoti psichikos sveikatos stiprinimo, psichosocialinės pagalbos ir savižudybių prevencijos intervencijas	39740,00	39740,00
3.	Savivaldybės biudžetas	Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektų: „Emocinei sveikatai palankios darbo aplinkos kūrimas: kuo gali prisidėti kiekvienas“, „Smurto formos šeimoje ir jo atpažinimo kriterijai“, „Sveikatingumo mankštos senjorams“.	3420,00	3420,00
4	Savivaldybės lėšos	Savivaldybės lėšos skirtos prisidėjimui prie investicinių projektų finansuojamų iš ES – 10000,00 eurų	10000,00	10000,00
5.	ES lėšos	Projektui „Visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas Zarasų rajono savivaldybėje“ įgyvendinimui.	82633,00	25964,29
6.	ES lėšos	Projektui „Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija, ankstyvoji intervencija, pagalba ir žalos mažinimas“ įgyvendinimui.	6000,00	6000,00
Iš viso:			258173,00	201504,29

4.2. Visuomenės sveikatos stiprinimui ugdymo įstaigose ir bendruomenėse bei stebėsenai Zarasų rajono savivaldybėje panaudota 116380,00 eurų (darbo užmokesčiui – 109942,02 eurų ir socialinio draudimo įmokoms – 1830,18 eurų).

4.3. Savižudybių prevencijai panaudota iš viso 39 740 eurų (psichologinės gerovės ir sveikatos stiprinimo individualioms ir grupinėms konsultacijoms, baziniams savižudybių prevencijos mokymams, savižudybių prevencijos koordinatoriaus atlyginimui, priklausomybių konsultanto paslaugoms, kitiems psichinę sveikatą stiprinantiems užsiėmimams).

4.4. Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos iš savivaldybės biudžeto finansuoti projektai:

4.4.1. „Emocinei sveikatai palankios darbo aplinkos kūrimas: kuo gali prisidėti kiekvienas“, kuriam buvo skirta 1200 eurų;

4.4.2. „Smurto formos šeimoje ir jo atpažinimo kriterijai“, kuriam buvo skirta 1 120 eurų;

4.4.3. „Sveikatingumo mankštos senjorams“, 1400 eurų;

4.5. Savivaldybės lėšos prisidėjimui prie investicinių projektų finansuojamų iš ES – 10000,00 eurų.

4.6. ES lėšos Projekto „Visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas Zarasų rajono savivaldybėje“ įgyvendinimui – 82633,00 eurų, iš jų 2025 metais panaudota 25964,29 eurai (projekto veikloms, vaikų ir jaunimo stovykloms, senjorų sveikatinimo programai).

4.7. ES lėšos Projektui „Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija, ankstyvoji intervencija, pagalba ir žalos mažinimas“ įgyvendinimui – 6000,00 eurų (veikloms ir projekte dirbančio specialisto mokymams).

4.8. Aiškinamasis raštas ir 2025 m. finansinių ataskaitų rinkinys bus pateiktas biuro svetainėje: <http://zarasuvsb.lt/>.

V. VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ ORGANIZAVIMAS

5.1. Viešieji pirkimai vykdomi vadovaujantis aktualiomis teisės aktų redakcijomis, reglamentuojančiomis viešuosius pirkimus. Zarasų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašu, patvirtintais Zarasų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktoriaus įsakymais.

5.2. 2025 m. parengtas ir patvirtintas viešųjų pirkimų planas. Iš viso atlikta 14 mažos vertės pirkimų. Sudarytos 27 pirkimų sutartys.

VI. VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS IR STEBĖSENA

Visuomenės sveikatos stiprinimas – sveikatos mokymas, informacijos apie sveiką gyvenimą sklaidymas, sveikos gyvensenos propagavimas, formavimas ir nuo elgesio priklausomų visuomenės sveikatos rizikos veiksnių mažinimas.

6.1. 2025 metų veiklos prioritetai: bendruomenės sveikatos stiprinimas, vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas, neinfekcinių ir infekcinių susirgimų profilaktikos vykdymas, pirmenybę teikiant ligų ir traumų prevencijai, širdies ir kraujagyslių ligų profilaktikai, užkrečiamųjų ligų prevencijai, alkoholio, tabako ir narkotikų vartojimo prevencijai bei psichikos sveikatos stiprinimui.

6.2. Visuomenės sveikatos stiprinimas savivaldybės bendruomenėje apima penkias funkcines grupes: informacijos apie sveikatą teikimas, konsultavimas, mokymas, sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas ir sveikatos stiprinimo veiklos organizavimas. Visuomenės sveikatos stiprinimo veikla apima šias poveikio sritis: ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviais medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymas; priklausomybių konsultanto paslaugų teikimo savivaldybėje organizavimas; baziinių savižudybių prevencijos mokymų organizavimas; gyventojų sveikos mitybos įgūdžių formavimas, daržovių vartojimo skatinimas; gyventojų fizinio aktyvumo skatinimas; užkrečiamų ligų prevencijos skatinimas; psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimas; traumų sužalojimų prevencijos skatinimas; savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos stiprinimo veiklos viešinimas.

6.2.1. 2025 m. Biuras organizavo įvairius sveikatinimo renginius (paskaitas, mokymus, užsiėmimus ir kitas veiklas), skirtus gyventojų sveikatos stiprinimui. Biuras taip pat aktyviai dalyvavo Zarasų rajono šventėse ir stovyklose, bendradarbiaudamas su bendruomenėmis ir įstaigomis bei prisidėdamas prie sveikatinimo ir kultūrinių iniciatyvų įgyvendinimo.

6.2.2. *Priklausomybių konsultanto paslaugų teikimo savivaldybėje organizavimas.* Biuras organizavo nemokamų anonimiškų priklausomybės konsultavimo paslaugų teikimą. Šiomis paslaugomis siekiama padėti ir patarti, kaip elgtis, jei su žalingu alkoholio vartojimu ar priklausomybe susiduria artimieji ar pats asmuo. 2025 metais priklausomybės konsultanto paslaugos suteiktos 53 unikaliems asmenims, o iš viso suteikta 141 konsultacijos.

6.2.3. *Savižudybių prevencijos, intervencijos ir postvencijos paslaugų koordinavimas.* Veikla buvo organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2024 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. V-32 „Dėl savižudybių prevencijos koordinavimo savivaldybėse tvarkos aprašo patvirtinimo“. Įsteigta savižudybių prevencijos koordinatoriaus pareigybė – 0,5 etato.

6.2.4. *Baziinių savižudybių prevencijos mokymų organizavimas savivaldybių gyventojams.* Buvo organizuoti 2 mokymai, kuriuose iš viso dalyvavo 26 asmenys. Veikla buvo organizuojama vadovaujantis Savižudybių prevencijos mokymų instruktorių tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2020 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. V-2298.

6.2.5. *Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimas.* Veikla buvo organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2020 m. liepos 31 d. įsakymu Nr. V-1733 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. balandžio 14 d. įsakymas Nr. V-756 redakcija) „Dėl psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Buvo teikiamos individualios psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugos gyventojams. Individualių konsultacijų suteikta 409 val. Iš viso psichologo paslaugas gavo 150 unikalūs gyventojai.

6.2.6. *Gyventojų (iki 64 metų) fizinio aktyvumo skatinimas.* 2025 m. buvo vykdoma fizinio aktyvumo programa rajono gyventojams Zarasuose. Įvyko 90 užsiėmimų. Užsiėmimuose dalyvavo ir fizinę sveikatą pagerino 132 rajono gyventojai.

6.2.7. *Vyresnio amžiaus žmonių (65 metų ir daugiau) fizinio aktyvumo skatinimas.* Organizuoti 84 tęstinių užsiėmimų ir programą baigė 28 unikalūs asmenų, tačiau iš viso šiuos užsiėmimus išbandė 40 asmenų.

6.3. Visuomenės sveikatos stebėseną – Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas – nuolat rinkti, analizuoti ir interpretuoti visuomenės sveikatą apibūdinančius rodiklius bei tinkamai informuoti savivaldybės politikus, siekiant efektyviai įgyvendinti valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) bei savarankiškas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas savivaldybės teritorijoje. Visuomenės sveikatos stebėseną Zarasų rajono savivaldybėje vykdoma remiantis Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. gruodžio 19 d. įsakymo Nr. V-1203 redakcija).

6.3.1. *Parengta Zarasų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita.* Pateikta stebėsenos ataskaita Zarasų rajono savivaldybės tarybai. Ataskaitoje pateikiami ir aprašomi 2024 m. visuomenės sveikatos būklę atspindintys duomenys Zarasų rajono savivaldybėje. Ataskaita parengta naudojantis viešai prieinamais sveikatos statistikos duomenų šaltiniais: Oficialiosios statistikos portalu, visuomenės sveikatos stebėsenos informacine sistema.

Ataskaitoje pateikiama Zarasų rajono gyventojų demografinės situacijos analizė, apžvelgiami pagrindiniai sveikatos ir su sveikata susiję rodikliai, įvertinamos jų tendencijos bei išskiriamos prioritetinės problemos, kurioms spręsti reikalingi savivaldybės lygmens sprendimai ir tarpsektorinis bendradarbiavimas.

2024 metais išliko ryški gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencija. Metų pradžioje Zarasų rajone gyveno 14 tūkstančių 361 gyventojas. Per metus gimė 75 kūdikiai, o mirė 292 gyventojai, todėl natūralus gyventojų pokytis buvo itin neigiamas. Taip pat stebimas nuoseklus

gyventojų senėjimas – didėja vyresnio nei 65 metų amžiaus asmenų dalis, o tai daro tiesioginę įtaką tiek sveikatos priežiūros, tiek socialinių paslaugų poreikiui ir jų prieinamumui.

Analizuojant sveikatos rodiklius, ataskaitoje išskirtos trys pagrindinės prioritetingos problemos, kurios turi didžiausią poveikį gyventojų sveikatai ir savivaldybės sistemų apkrovai.

Pirmoji prioritetinga problema – neigiamas gyventojų skaičiaus pokytis, kuris mažina rajono socialinį ir ekonominį potencialą, didina socialinės paramos poreikį bei apsunkina ilgalaikį viešųjų paslaugų planavimą.

Antroji prioritetinga problema – didelis mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų. 2024 metais nuo šių ligų Zarasų rajone mirė 159 gyventojai. Šis rodiklis reikšmingai viršija Lietuvos vidurkį ir ypač būdingas vyresnio amžiaus gyventojams. Situacija rodo nepakankamą rizikos veiksnių kontrolę, žemą gyventojų įsitraukimą į prevencines programas bei ankstyvos diagnostikos trūkumus.

Trečioji prioritetinga problema – mirtingumas nuo piktybinių navikų, kuris 2024 metais išaugo iki 64 mirčių. Didžiausią dalį sudarė plaučių, krūties vėžio ir kraujo ligų atvejai. Taip pat nustatyta, kad gyventojų dalyvavimas krūties, gimdos kaklelio ir storosios žarnos vėžio prevencinėse programose išlieka mažesnis nei šalies vidurkis, o tai lemia vėlyvesnę ligų diagnostiką ir prastesnes gydymo prognozes.

Kartu ataskaita fiksuoja ir pozityvias tendencijas – žemus sergamumo tuberkulioze rodiklius, stabilias ir pakankamas vaikų skiepavimo apimtis bei sumažėjusį savižudybių rodiklį. Tai rodo, kad dalis taikomų visuomenės sveikatos priemonių yra veiksmingos ir duoda rezultatų.

Atsižvelgiant į nustatytas problemas, ataskaitoje pateiktos rekomendacijos, orientuotos į gyventojų sveikatos raštingumo didinimą, prevencinių programų stiprinimą, vyresnio amžiaus gyventojų sveikatos stiprinimą, taip pat į tarpsektorinio bendradarbiavimo plėtrą tarp sveikatos, socialinės apsaugos, švietimo ir bendruomenių sektorių.

VII. MOKINIŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪRA

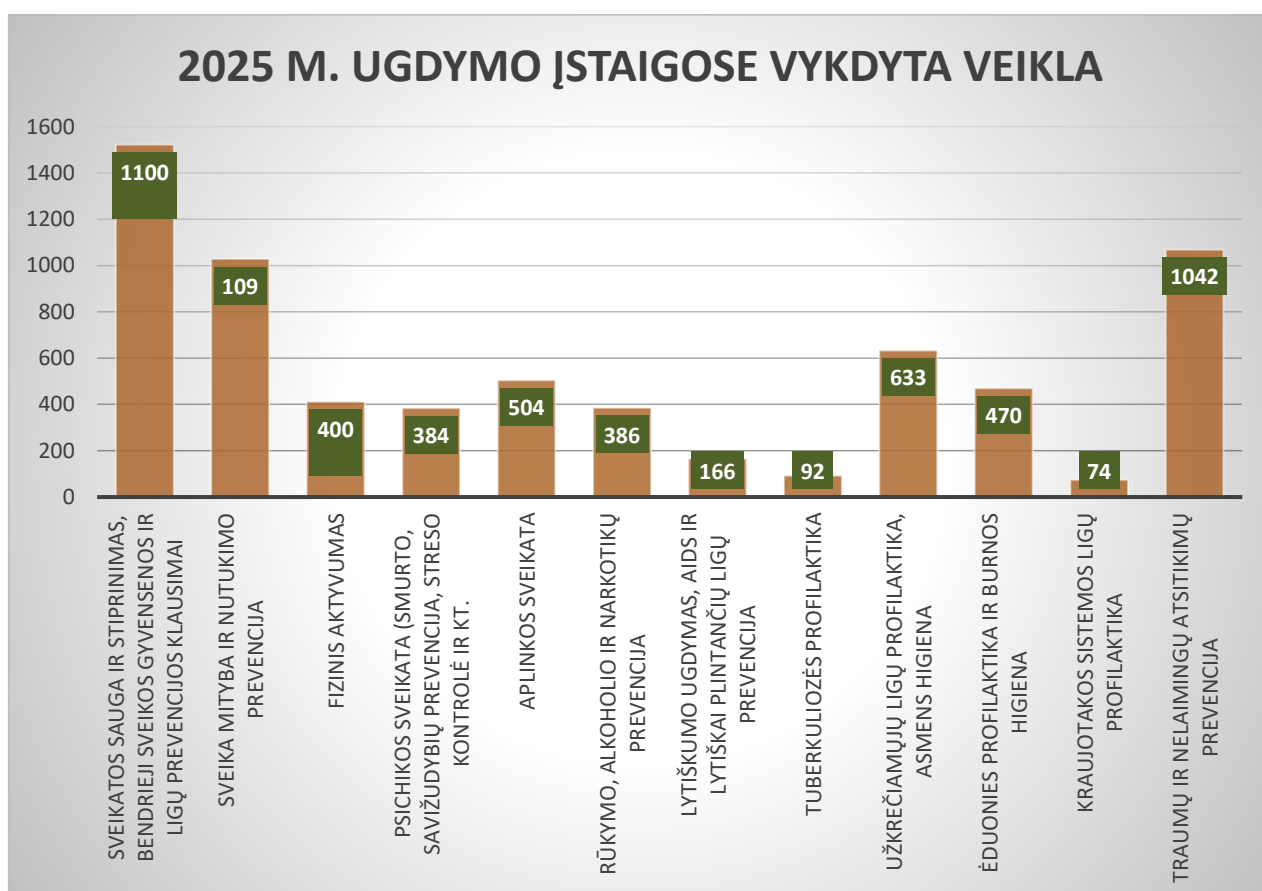
7.1. Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio visuomenės sveikatos priežiūrą mokykloje, darbo krūvis apibrėžiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. sausio 23 d. įsakymo Nr. V-70 „Dėl rekomenduojamų visuomenės sveikatos specialistų pareigybių steigimo savivaldybėse“ pakeitimo 1.1 papunktyje: *vienam visuomenės sveikatos specialistui miesto gyvenamosiose vietovėse priskirti 650 mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas* ir 1.2 papunktyje: *vienam visuomenės sveikatos specialistui kaimo gyvenamosiose vietovėse priskirti 350 mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas*.

7.2. Visuomenės sveikatos specialistai, vykdančys mokinių sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose vykdė sveikatos ugdymo ir mokymo veiklas. 2025 m. įgyvendinant šias veiklas buvo rengiami pranešimai, paskaitos, diskusijos, konkursai, viktorinos bei akcijos. Taip pat paruošti ir paviešinti standai, plakatai, lankstinukai ir kt. Susisteminti duomenys apie 2025 m. ugdymo įstaigose vykdytą sveikatos ugdymo ir mokymo veiklą pateikiami (1 pav.).

2025 metais ugdymo įstaigose daugiausia veiklų buvo skirta traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencijai. Buvo organizuojami *protmūšiai*, pamokos, įrengiami informaciniai standai bei rengiami konkursai.

Analizė rodo, jog gausiai mokinių dalyvavo veiklose, skirtose ugdyti asmens higienos įpročius bei didinti žinias apie sveiką mitybą ir jos svarbą sveikatai.

1 pav. Dalyvavusių mokinių renginiuose pasiskirstymas pagal temas 2025 m.

7.4. Visuomenės sveikatos specialistai mokyklose vykdė ir kitas teisės aktais numatytas funkcijas:

7.4.1. stebėjo mokinių sveikatos duomenis (forma Nr. 027-1/a) vaikų sveikatos stebėsenos informacinėje sistemoje bei atliko duomenų analizę;

7.4.2. vykdė užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą. Gavus tėvų sutikimą buvo atliekami mokinių dėl pedikuliozės patikrinimai. 2025 metais atlikti 16 pedikuliozės patikrinimai, kurių metu buvo patikrinti 456 vaikai. Patikrinimų metu užfiksuota 7 užsikrėtimo pedikulioze atvejų.

VIII. PROJEKTINĖ VEIKLA

8.1. Biuras 2025 m. kovo 26 d. pasirašė su Viešąja įstaiga Centrine projektų valdymo agentūra projekto „Visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas Zarasų rajono savivaldybėje“ Nr. 29-534-P-0001 sutartį. Projektas pradėtas vykdyti 2025 metų rugpjūčio mėnesį. Sėkmingai įvykdytos veiklos: jaunimo stovykla „Pramogauk sveikai“, terapinė stovykla vaikams ir jaunimui „Kartu drąsiau“ ir 2025 metais prasidėjusi bei 2026 metais tęsiama sveikatinimo programa vyresnio amžiaus (65+) Zarasų miesto ir rajono gyventojams „Kokybiško miego paslaptis – judėjimas!“.

8.1.1. *Stovykla „Pramogauk sveikai“*. Stovykla skirta 10–17 metų mokyklinio amžiaus jaunuoliams. Programoje derintos fizinio aktyvumo, komandinio darbo, kūrybinės ir edukacinės veiklos. Didelis dėmesys skirtas sveikos gyvensenos įgūdžių formavimui ir žalingų įpročių prevencijai. Stovykla sudarė galimybes stiprinti socialinius įgūdžius, atsakomybę, bendradarbiavimą ir savivertę.

8.1.2. *Terapinė stovykla vaikams ir jaunimui „Kartu drąsiau“*. Stovykla organizuota 6–15 metų vaikams. Veiklų tikslas – mažinti nerimą, stiprinti emocinius įgūdžius ir pasitikėjimą savimi. Užsiėmimų metu taikytos emocinio raštingumo, kūrybinės terapijos, kvėpavimo ir atsipalaidavimo praktikos, stiprinami bendravimo bei bendradarbiavimo įgūdžiai. Veiklos prisidėjo prie vaikų emocinės gerovės ir atviresnio saviraiškos skatinimo.

8.1.3. *Sveikatinimo programą vyresnio amžiaus (65+) Zarasų miesto ir rajono gyventojams „Kokybiško miego paslaptis – judėjimas!“*. Programa pradėta įgyvendinti 2025 m., tęsiama 2026 m. Jos tikslas – gerinti senjorų fizinę ir emocinę savijautą bei miego kokybę per reguliarią, saugią fizinę veiklą. Užsiėmimų metu atliekami amžiui pritaikyti pratimai, akcentuojamas taisyklingas kvėpavimas, kūno atpalaidavimas ir reguliarumas. Programa taip pat skatina socialinį aktyvumą ir bendruomeniškumą.

8.2. Parengti ir įgyvendinti Zarasų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektai „Emocinei sveikatai palankios darbo aplinkos kūrimas: kuo gali prisidėti kiekvienas“, „Smurto formos šeimoje ir jo atpažinimo kriterijai“, „Sveikatingumo mankštos senjorams“.

8.2.1. *„Emocinei sveikatai palankios darbo aplinkos kūrimas: kuo gali prisidėti kiekvienas?“*. Organizuotas seminaras specialistams, kuriame nagrinėtos emocinės sveikatos stiprinimo ir streso valdymo temos. Seminarą vedė Europos sertifikuota psichologė Valija Šap. Dalyvavo 30 įvairių sričių specialistų.

8.2.2. „*Smurto formos ir smurto atpažinimo kriterijai*“. Vykdyti mokymai, skirti smurto atpažinimo ir reagavimo kompetencijoms stiprinti. Mokymus vedė medicinos psichologas Gytis Jurevičius. Dalyvavo 20 specialistų, dirbančių su vaikais, šeimomis ir bendruomenėmis.

8.2.3. „*Sveikatingumo mankštos senjorams*“. Organizuotos reguliarios fizinio aktyvumo veiklos vyresnio amžiaus gyventojams (32 dalyviai), siekiant stiprinti fizinę sveikatą, mažinti socialinę atskirtį ir skatinti aktyvų laisvalaikį.

IX. BENDRADARBIAVIMAS

9.1. Visuomenės sveikatos priežiūros veikla vykdoma bendradarbiaujant su įvairiomis institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis bei įtraukiant socialinius partnerius į sveikatinimo veiklą. 2025 m. Biuras, organizuodamas renginius, akcijas, kvalifikacijos tobulinimo seminarus, mokymus bendradarbiavo su Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Utenos departamento Zarasų skyriumi, Higienos institutu, Respublikiniu priklausomybės ligų centru, Higienos instituto Sveikatos informacijos centru, Lietuvos probacijos tarnybos Panevėžio regiono skyriumi, Valstybine ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos Panevėžio teritorine ligonių kasa, Zarasų rajono savivaldybės viešąja įstaiga Sveikatos centru, Zarasų Sporto centru, Zarasų rajono savivaldybės viešąja biblioteka, Zarasų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centru, Zarasų vaikų dienos centru „Draugai“, Zarasų Salako socialinės globos namais, Zarasų rajono savivaldybės kultūros centru, Zarasų švietimo pagalbos tarnyba, VšĮ Kūno kultūros ir laisvalaikio centru, rajono bendruomenėmis, seniūnijomis. Nuolat bendradarbiaujama su mokyklų vadovais, mokinių sveikatos priežiūros ir renginių organizavimo klausimais.

X. 2025 M. PARENGTOS BIURO VEIKLOS ATASKAITOS

10.1. Zarasų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2025 m. veiklos ataskaita (pateikta Zarasų rajono savivaldybės tarybai).

10.2 Zarasų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2024 metų ataskaita (pateikta Zarasų rajono savivaldybės tarybai).

10.3. Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektų „Emocinei sveikatai palankios darbo aplinkos kūrimas: kuo gali prisidėti kiekvienas“, „Smurto formos šeimoje ir jo atpažinimo kriterijai“, „Sveikatingumo mankštos senjorams“ ataskaitos (pateiktos 2025-12-18 Zarasų rajono savivaldybės administracijai).

10.4. 2025 m. valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų bazinių VSP paslaugų teikimo plano įgyvendinimo ataskaita (pateikta 2025-01-14 Higienos institutui).

10.5. Sveikatos ugdymo ir mokymo 2025 m. ataskaita Nr. 41-1-sveikata (pateikta 2026-01-17 Higienos institutui).

10.6. 2025 m. personalo ataskaita Nr. 3 (SVEIKATA) (pateikta 2025-01-13 Higienos institutui).

10.7. 2025 m. Širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programos vykdymo ataskaita (pateikta 2026-01-20 Higienos institutui).

10.8. Finansų kontrolės būklės ataskaita (metinė) (bus pateikta iki 2026-03-14).

10.9. Viešųjų pirkimų ataskaita (Atn-3 forma) (pateikta Viešųjų pirkimų tarnybai 2026-01-14).

10.10. Bazinių savižudybių prevencijos mokymų ataskaita. (pateikta 2026-01-19 Higienos institutui).

10.11. Ankstyvosios intervencijos ataskaita (pateikta 2026-01-19 Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui).

10.12. Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų ataskaita (pateikta 2026-01-08 Higienos institutui).

10.13. Priklausomybės konsultanto suteiktų paslaugų ataskaita (pateikta 2026-01-19 Higienos institutui).

10.14. Ketvirtinė investicijų statistinė ataskaita KS-02 (pateikiama Lietuvos statistikos departamentui);

10.15. Darbo apmokėjimo statistinė ataskaita DA-01 (pateikiama Lietuvos statistikos departamentui);

10.16. Darbo užmokesčio struktūros statistinė ataskaita DUS-01 (pateikiama Lietuvos statistikos departamentui);

10.17. Metinė finansinė ir biudžeto vykdymo ataskaitos, ketvirtinės finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos, mėnesinės ir kitos ataskaitos įvairioms valstybės bei savivaldybės institucijoms.

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11.1. 2025 metai Biurui buvo krypingos veiklos stiprinimo ir paslaugų plėtros laikotarpis. Įgyvendintos programos ir projektai prisidėjo prie gyventojų sveikatos raštingumo didinimo, psichikos sveikatos stiprinimo, fizinio aktyvumo skatinimo bei prevencinių paslaugų

prieinamumo gerinimo. Nuoseklus bendradarbiavimas su savivaldybės institucijomis ir socialiniais partneriais sudarė prielaidas efektyvesniam reagavimui į aktualias visuomenės sveikatos problemas.

Vienas reikšmingiausių artimiausio laikotarpio iššūkių – visuomenės sveikatos specialistų kvalifikaciniai reikalavimai ir jų užtikrinimas. Vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, visuomenės sveikatos specialistas privalo turėti aukštąjį universitetinį biomedicinos mokslų srities visuomenės sveikatos krypties išsilavinimą, o specialistai, įgiję aukštesnįjį išsilavinimą, pareigas galės eiti tik iki 2027 m. liepos 1 d. Šiuo metu Zarasų rajono mokyklose sveikatos priežiūrą vykdančių specialistų, atitinkančių šiuos kvalifikacinius reikalavimus, yra tik vienas.

Atsižvelgiant į tai bei į bendrą tokių specialistų trūkumą Lietuvoje, artimiausiais metais vienu svarbiausių Biuro prioritetų tampa kvalifikuotų specialistų pritraukimas ir žmogiškųjų išteklių užtikrinimas, siekiant išlaikyti nepertraukiamą ir kokybišką paslaugų teikimą savivaldybės ugdymo įstaigose.

Atsižvelgiant į demografines tendencijas ir augančius visuomenės sveikatos iššūkius, būtinas nuoseklus ir ilgalaikis žmogiškųjų išteklių planavimas bei paslaugų sistemos stiprinimas savivaldybės lygmeniu. Biuras ir toliau sieks stiprinti prevencinių paslaugų nuoseklumą, gerinti jų kokybę bei didinti bendruomenės atsparumą sveikatos iššūkiams.

Zarasų rajono savivaldybės
visuomenės sveikatos biuro direktorė

Daiva Januševičienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Zarasų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras 305968242, Savanorių g. 2, LT-32109 Zarasai
Dokumento pavadinimas (antraštė)	ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-02-25 Nr. L-8-(1.3 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Daiva Januševičienė, Direktorius
Sertifikatas išduotas	DAIVA JANUŠEVIČIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-02-25 13:21:56 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-02-25 13:22:07 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E, SK ID Solutions AS EE
Sertifikato galiojimo laikas	2025-05-23 16:43:09 – 2030-05-23 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Zarasų rajono savivaldybės administracija, į.k. 188753461 LT", sertifikatas galioja nuo 2024-12-18 12:16:00 iki 2027-12-18 12:16:00
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.90.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2026-02-25 13:22:34)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-02-25 13:22:34 Dokumentų valdymo sistema Avilys

Nuorašas tikras
Zarasų rajono savivaldybės visuomenės
sveikatos biuras